

II МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ДРОЗОФІЛА В ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ ГЕНЕТИЦІ ТА БІОЛОГІЇ»

Одеса, вересень, 2010

6–10 вересня 2010 року на базі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова відбулася II Міжнародна конференція «Дрозофіла в експериментальній генетиці та біології», організована Українським товариством генетиків і селекціонерів імені М.І. Вавилова, кафедрою генетики і молекулярної біології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, кафедрою генетики та цитології біологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та за підтримки Українського наукового клубу.

Метою конференції була оцінка сучасного стану генетичних та молекулярно-біологічних досліджень на модельному об'єкті – дрозофілі, а також перспективи цих досліджень у найближчому майбутньому. Не менш важливим завданням конференції був розвиток контактів між генетичними школами різних країн.

Участь у конференції взяли 84 вчених із 15 науково-освітніх та науково-дослідних установ України, Росії, Німеччини та США. До опублікування подано 34 статті. Робота конференції проходила за такими напрямками: біохімічна генетика, молекулярна генетика дрозофіли, мутагенез та функції геному, популяційна генетика дрозофіли.

Традиційно, значна частина праць учасників конференції була проведена на дрозофілі із дослідження спадкових захворювань людини. Так, молекулярні механізми злаякісної трансформації клітин, хвороба Альцгеймера, нейродегенеративні мутації успішно досліджуються вченими Констанца (Німеччина), Санкт-Петербурга, Новосибірська, Львова та Одеси з використанням зазначеного класичного генетичного об'єкта. Частоти алелів карбоксиестераз, алькогольдегідрогеназ та інших ферментів, їхній зв'язок із пристосованістю різних популяцій дрозофіли є важливою складовою досліджень процесів філогенетичної адаптації, проведених генетиками Одеси, Києва та інших міст України. З'ясування локалізації, поведінки та поширення в популяціях мобільних генетичних елементів, мутацій та ендосимбіотичних бактерій у дослідіах на дрозофілі дали можливість дослідникам Новосибірська, Харкова, Дрогобича та Києва з'ясувати їхній вплив на структуру і функції геномів еукаріотів та важливу роль у спадковій мінливості. Використання *Drosophila melanogaster* як тест-системи для оцінки генетичної активності як окремих чинників середовища, так і компонентів агроєкосистем, є основною проблемою в дослідженнях вчених з Єкатеринбурга, Києва та Львова.

Український науковий клуб взяв участь в організації конференції та надав грошову премію за кращу наукову роботу та її презентацію серед молодих вчених. Катаріна Ахметова за роботу «Влияние мутаций в гене *peanut* на деления соматических и генеративных клеток *Drosophila melanogaster*» отримала цю премію. Катаріна закінчила в 2010 році Новосибірський державний університет,

роботу виконувала в Інституті цитології і генетики РАН у Лабораторії генетики клітинного циклу, зав. лаб. Омелянчук Л.В.

За результатами роботи секцій та «круглого столу» учасники конференції одноголосно затвердили основні положення:

1. Дрозофіла залишається зручним та інформативним модельним об'єктом для проведення досліджень у галузі загальної та молекулярної генетики, геноміки, генетики онтогенезу, зручною тест-системою для оцінки мутагенності окремих компонентів середовища та екологічного стану біоценозів. Поряд із цим дрозофіла слугує зручним об'єктом для моделювання патологій людини, а також доступною та ефективною моделлю в навчальному процесі.

2. Конференція рекомендує продовжити проведення регулярних зустрічей спеціалістів, які працюють за програмою «Дрозофіла в експериментальній генетиці та біології» (періодичність – 1 раз на 2 роки). Запланувати проведення наступної конференції в 2012 році в м. Києві (Україна).

3. Кращі роботи молодих вчених, відзначені на конференції, рекомендувати до опублікування в Віснику Одеського національного

університету імені І.І. Мечникова. Серія: біологія.

4. Клопотатися перед Українським товариством генетиків і селекціонерів імені М.І. Вавилова про створення секції «Генетика дрозофіли». Просити передбачити відповідну рубрику для публікацій за цією тематикою у журналі «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів».

5. Клопотатися перед Міністерствами освіти і науки України та Російської Федерації про сприяння безперешкодному обміну колекційними зразками дрозофіл між дослідницькими групами України, Росії та інших країн.

Організатори конференції висловлюють глибоку подяку за допомогу в організації конференції проректорові з наукової роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова Іваниці В.О., президентові Українського товариства генетиків і селекціонерів імені М.І. Вавилова Кунаху В.А. та виконавчому директорові Українського наукового клубу Шульзі Н.І.

*В.М. Тоцький
І.А. Козерецька*